

Bruxelles, 29.11.2016
COM(2016) 764 final

**COMUNICARE A COMISIEI CĂTRE PARLAMENTUL EUROPEAN, CONSILIU,
COMITETUL ECONOMIC ȘI SOCIAL EUROPEAN ȘI COMITETUL
REGIUNILOR**

Planul de investiții pentru Europa: evaluările oferă dovezi în sprijinul consolidării sale

1. INTRODUCERE

În discursul său din 14 septembrie 2016 privind starea Uniunii, președintele Juncker a subliniat necesitatea ca Europa să-și consolideze redresarea economică și să investească puternic atât în tineret și în persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă, cât și în întreprinderile nou-înființate și în IMM-uri¹. În acest context, Analiza anuală a creșterii pentru 2017² a evidențiat cele mai presante priorități economice și sociale asupra cărora Uniunea Europeană și statele sale membre trebuie să-și concentreze atenția în lunile următoare.

Europa cunoaște o redresare economică fragilă, dar care se caracterizează printr-o relativă reziliență și prin crearea unui important număr de noi locuri de muncă. În prezent, PIB-ul Europei este mai ridicat decât înainte de criză, șomajul este în scădere, iar investițiile sunt din nou în creștere, însă nu ne putem permite să ne mulțumim cu atât. Unii dintre factorii prielnici care au sprijinit până acum redresarea încep să dispară. Efectele negative ale crizei, în special impactul social, nivelurile ridicate ale datoriei publice și private și procentul de credite neperformante, se fac încă puternic simțite.

Planul de investiții pentru Europa s-a dovedit util pentru a încuraja o creștere sustenabilă a investițiilor în statele membre. Fondul european pentru investiții strategice (FEIS)³ a mobilizat 154 de miliarde EUR la nivelul celor 27 de state membre, în puțin peste un an. Se preconizează că de această sumă vor beneficia aproape 377 000 de IMM-uri. FEIS aduce schimbări reale, prin sprijinirea unor proiecte inovatoare și strategice care contribuie la crearea de locuri de muncă și la creșterea economică (caseta 1).

Având în vedere rezultatele concrete ale FEIS și anunțul făcut de președintele Juncker în discursul său privind starea Uniunii, în septembrie 2016 Comisia a propus⁴ consolidarea și extinderea FEIS prin așa-numita Propunere privind FEIS 2.0. Având ca obiectiv dublarea duratei și a capacității FEIS, propunerea prelungește, într-o primă etapă, durata fondului până la sfârșitul anului 2020, măbind obiectivul de investiții totale de la 315 miliarde de euro la cel puțin o jumătate de bilion de euro. Propunerea acordă, de asemenea, o atenție sporită contribuțiilor sectorului privat și aditivității, precum și creșterii transparenței în procesul de selecție a proiectelor. În plus, FEIS 2.0 pune un accent puternic pe combinarea sprijinului din partea FEIS cu cel provenit din alte fonduri ale UE și cu finanțarea din partea băncilor naționale de promovare (BNP), ca mijloace importante de îmbunătățire a acoperirii geografice a FEIS. Propunerea include totodată lărgirea domeniului de aplicare al Platformei europene de consiliere în materie de investiții (EIAH sau „platforma de consiliere”), motivată

¹ http://ec.europa.eu/priorities/state-union-2016_ro

² COM(2016) 725 final.

³ Regulamentul (UE) 2015/1017 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 iunie 2015 privind Fondul european pentru investiții strategice, Platforma europeană de consiliere în materie de investiții și Portalul european de proiecte de investiții și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1291/2013 și (UE) nr. 1316/2013 – Fondul european pentru investiții strategice (JO L 169, 1.7.2015, p. 1).

⁴ COM(2016) 597 final.

de necesitatea de a contribui la constituirea unei oferte stabile de proiecte și de platforme de investiții care să poată fi finanțate în toate statele membre.

În luna octombrie, Consiliul European a invitat Consiliul „să convină în cadrul reuniunii sale din 6 decembrie cu privire la poziția sa de negociere referitoare la noua propunere a Comisiei privind FEIS, ținând seama de evaluarea externă independentă care va fi pusă la dispoziție în luna noiembrie”⁵.

CASETA 1 — EXEMPLE DE PROIECTE FEIS APROBATE

- *Creta Farms (Grecia)* urmărește să facă produsele din carne mai sănătoase, prin injectarea de ulei de măsline extra virgin în produsele din carne. Tehnologia este utilizată pentru a elimina grăsimile animale saturate, care sunt dăunătoare pentru sănătatea umană, și a le înlocui cu grăsimi nesaturate care contribuie la reducerea nivelurilor de colesterol „rău”. În prezent, *Creta Farms* este principalul actor de pe piața elenă a platourilor reci și s-a extins cu succes în străinătate. Cu ajutorul FEIS, societatea va finanța noi evoluții tehnologice menite a introduce tehnologia „oliving” în sectorul gustărilor. Acest lucru îi va permite să contracteze 100 de noi angajați și să-și continue extinderea pe plan internațional.
- *Malin Corporation (Irlanda)* este o societate activă pe plan mondial în sectorul științelor vieții, care investește în societăți de cercetare și dezvoltare inovatoare, aflate la început de drum în acest sector. Recentă contribuție a FEIS, în valoare de 70 de milioane de euro, va permite societății să-și mărească cifra investițiilor în industria europeană a științelor vieții pe parcursul următorilor șapte ani. Primele 40 de milioane de euro ale împrumutului sunt deja utilizate pentru a sprijini inovarea de vârf și dezvoltarea de noi produse de către societăți private din sectorul științelor vieții, stabilite în Irlanda și în Regatul Unit. Grație finanțării din partea FEIS, *Malin* va putea ajuta societățile din sectorul științelor vieții să-și valorifice întregul potențial și să obțină succese comerciale.
- *PEP-Therapy/Quadrivium (Franța)* este o societate de cercetare care a fost înființată în 2014 de cercetători ai unor prestigioase institute de cercetare franceze. Echipa din spatele acestei societăți a dezvoltat o tehnică prin care sunt blocate funcții specifice ale proteinelor responsabile de transformarea celulelor sănătoase în celule canceroase. Obiectivul este dezvoltarea unui tratament care, spre deosebire de chimioterapie, va distruge numai celulele canceroase, lăsându-le neatins pe cele sănătoase și viabile. Pentru a-și finanța proiectul, *PEP-Therapy* a primit un sprijin în valoare de 1 milion de euro din partea *Quadrivium 1*, un fond de investiții francez care a beneficiat de o injecție de capital în valoare de 20 de milioane de euro din partea Fondului European de Investiții (FEI).
- *WOW Technology (Belgia)* este o societate specializată în producția de mașini la comandă și de echipamente automatizate pentru diverse sectoare, cum ar fi: aeronautica, automobilele, biotehnologia, farmaceutica, produsele agroalimentare, mediul și energia. Mașina sa principală, „Shaker Robot”, permite automatizarea producției la scară largă de culturi celulare utilizate în producția de vaccinuri. Mulțumită unui împrumut garantat de FEI în cadrul FEIS, societatea intenționează să-și dubleze în următorii cinci ani creșterea, prin dublarea numărului de angajați și extinderea către alte piețe europene cum ar fi Franța, Germania și Elveția.

⁵ EUCO 31/16, 21 octombrie 2016, punctul 18.

- Proiectul *Accessibility Ports Infrastructure (Spania)* constă într-un împrumut-cadru destinat să finanțeze investiții în căile de acces feroviare și rutiere ale porturilor de stat din Spania, prin intermediul unui fond de stat denumit Fondul pentru accesibilitatea porturilor. Proiectul va contribui la îmbunătățirea conectivității terestre din porturi-cheie situate, în totalitatea lor, în rețeaua transeuropeană de transport. Operațiunea va reprezenta continuarea sprijinului amplu acordat de BEI pe parcursul ultimilor ani pentru dezvoltarea acestei rețele de porturi maritime.
- *Spitalul Rydgier (Polonia)* din orașul Torun va primi din partea Băncii Europene de Investiții (BEI) un împrumut de aproximativ 57 de milioane de euro în cadrul FEIS, destinat să finanțeze reabilitarea spitalului. Proiectul face parte dintr-un program de investiții axat pe îndeplinirea standardelor tehnice și profesionale spitalicești impuse de legislația poloneză și de cea a Uniunii. Aceasta este prima operațiune din sectorul public polonez care beneficiază de o garanție bugetară a UE în cadrul FEIS. Operațiunea reprezintă totodată un model de combinare a finanțării din partea FEIS cu sprijinul acordat prin granturi ale UE, sub forma inovatoare a unui instrument financiar: pe lângă împrumutul din partea FEIS, la finanțarea proiectului vor contribui și fondurile structurale și de investiții europene (fondurile ESI).

Actualul Regulament FEIS prevede trei evaluări: (i) o evaluare a utilizării garanției UE și a funcționării fondului de garanție al FEIS⁶, efectuată de Comisie, însoțită de un aviz al Curții de Conturi⁷; (ii) o evaluare a funcționării FEIS⁸, efectuată de BEI și (iii) o evaluare externă independentă a aplicării Regulamentului FEIS⁹. Aceste evaluări le permit părților interesate să-și formeze o imagine cuprinzătoare a funcționării până în prezent a FEIS și alimentează deja dezbaterile legislative aflate în curs de desfășurare, referitoare la FEIS 2.0.

Propunerea privind FEIS 2.0 abordează problemele identificate în cadrul evaluărilor și va asigura o bună continuitate a operațiunilor FEIS, fără perturbări la nivelul finanțării, asigurând promotorii de proiecte că pot continua să pregătească proiecte și după încheierea perioadei inițiale de investiții.

Planul de investiții pentru Europa aduce deja schimbări reale într-o serie de sectoare, sprijinind proiecte inovatoare care contribuie la crearea de locuri de muncă și la creștere economică în comunitățile locale și abordând problema șomajului în rândul tinerilor, prin sprijinirea procesului de dezvoltare a întreprinderilor strategice tinere și inovatoare. Aceste proiecte sunt esențiale pentru competitivitatea viitoare a economiei UE și vizează domenii-cheie, cum ar fi sprijinul acordat IMM-urilor, inovării, cercetării și dezvoltării, energiei din

⁶ În temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2015/1017. A se vedea SWD(2016) 297 final. Evaluarea este disponibilă la adresa: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1473853487429&uri=SWD:2016:297:FIN>

⁷ În temeiul articolului 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2015/1017 și al articolului 287 alineatul (4) din TFUE. A se vedea Avizul nr. 2/2016. Avizul este disponibil la adresa: <http://www.eca.europa.eu/ro/Pages/NewsItem.aspx?nid=7766>

⁸ În temeiul articolului 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2015/1017. Evaluarea este disponibilă la adresa: <http://www.eib.org/infocentre/publications/all/evaluation-of-the-functioning-of-the-efsi.htm>

⁹ În temeiul articolului 18 alineatul (6) din Regulamentul (UE) 2015/1017. Evaluarea independentă este disponibilă la adresa: https://ec.europa.eu/priorities/publications/independent-evaluation-investment-plan_en

surse regenerabile, eficienței energetice și securității aprovizionării, mediului și, nu în ultimul rând, infrastructurilor sau serviciilor digitale, sociale și de transport. Strategia cuprinzătoare urmărită în cadrul planului de investiții are ca obiectiv creșterea sustenabilă a nivelului investițiilor în Europa, care trenează de la declanșarea crizei financiare. Primul pilon al planului, care include FEIS și are drept obiectiv o mai bună utilizare a bugetului UE în general, permite mobilizarea unor resurse publice limitate prin atragerea investitorilor privați și sprijinirea, în Europa, a unor proiecte strategice și inovatoare care să genereze rezultate tangibile sub aspectul creării de locuri de muncă și al creșterii economice.

Cel de-al doilea pilon al planului de investiții, platforma de consiliere și Portalul european pentru proiecte de investiții (PEPI) (caseta 2), contribuie la garantarea faptului că investițiile ajung la economia reală, prin promovarea creării unei rezerve stabile de proiecte finanțabile și prin promovarea transparenței.

CASETA 2 – PEPI FACE PARTE DIN CEL DE-AL DOILEA PILON AL PLANULUI DE INVESTIȚII PENTRU EUROPA

Conceput ca o punte între promotorii de proiecte din UE și investitorii din întreaga lume, PEPI oferă în prezent peste 130 de proiecte: ec.europa.eu/eipp

El sporește vizibilitatea oportunităților de investiții existente în UE, în beneficiul investitorilor, oferind o rezervă de proiecte transparentă și orientată către viitor și facilitând contactele pentru promotorii de proiecte.

Investițiile sustenabile necesită un mediu de afaceri solid și predictibil. În cadrul celui de-al treilea pilon al planului de investiții, acțiunile întreprinse în vederea eliminării blocajelor din calea investițiilor la nivelul UE și al statelor membre contribuie la îmbunătățirea mediului de investiții, generând o creștere durabilă și pe termen lung în Europa. Uniunea și statele sale membre au făcut pași în direcția eliminării obstacolelor din calea investițiilor, dar mai sunt încă multe de făcut. În timp ce Comisia își va continua eforturile de a îmbunătăți mediul general de investiții la nivelul UE, inclusiv prin aprofundarea pieței unice, statele membre ar trebui să-și intensifice, la rândul lor, eforturile pentru a elimina obstacolele din calea investițiilor la nivel național, regional și local.

În același timp, experiența dobândită cu FEIS indică faptul că statele membre care au tras până în prezent cele mai mari beneficii sunt cele care dispun de piețe financiare mai dezvoltate și de un mediu de afaceri propice investițiilor. Acest lucru sugerează faptul că respectivele state membre sunt în general mai eficiente în a genera propuneri de proiecte

FEIS, în comparație cu restul țărilor din Uniune. În plus, ele dispun de BNP-uri puternice care pot contribui la dezvoltarea și cofinanțarea proiectelor.

Comisia a propus, de asemenea, inițiative concrete care ar urma să faciliteze finanțarea economiei reale. De exemplu, statele membre vor beneficia de orientări mai clare privind normele de contabilitate publică, în special în materie de parteneriate între sectorul public și cel privat (PPP)¹⁰. Comisia monitorizează îndeaproape impactul interpretării normelor de contabilitate publică asupra creării de PPP în diferite sectoare și va avea în vedere luarea de măsuri suplimentare, după caz. Ea a furnizat totodată orientări practice privind aplicarea normelor în materie de ajutoare de stat la finanțarea publică a infrastructurilor¹¹. Recent, au fost lansate proiecte-pilot care urmăresc o mai mare convergență, la nivelul UE, a termenelor diferitelor proceduri legate de proiectele de investiții în infrastructurile strategice. Aceste proiecte acoperă, într-o primă etapă, Belgia și Slovacia. Pe baza unei evaluări a acestor proiecte, Comisia va extinde această inițiativă în alte state membre în cursul anului 2017, cu ambiția de a crea un „ghișeu unic” eficient pentru toate statele membre, care să reunească toate serviciile responsabile ale Comisiei, inclusiv reprezentanțele Comisiei Europene în statele membre, în cadrul unei echipe unice însărcinate cu politica de investiții.

În plus, lucrările privind uniunea energetică, uniunea piețelor de capital, Strategia privind piața unică, Strategia privind piața unică digitală, economia circulară și acordurile comerciale și de investiții internaționale acoperă măsuri specifice care, odată implementate pe deplin, vor contribui la înlăturarea obstacolelor, la promovarea inovării și la îmbunătățirea mediului investițional. În scurt timp, Comisia va adopta un pachet de măsuri în domeniul energiei, pentru a stimula tranziția către o energie curată și eficiența energetică, pentru a sprijini rolul de lider mondial al UE în domeniul energiei din surse regenerabile și pentru a oferi o soluție echitabilă consumatorilor de energie. Pachetul va avea ca obiectiv să asigure o previzibilitate pentru întreprinderi, investitori și societate și să faciliteze investițiile la nivel național, în special prin intermediul planurilor energetice și climatice naționale. În mod similar cu propunerile formulate în vederea reducerii cerințelor de capital ale societăților de asigurare care investesc în proiecte de infrastructură eligibile¹², Comisia a propus, la 23 noiembrie 2016, o reducere a cerințelor de capital ale băncilor pentru anumite investiții în infrastructură¹³. La 22 noiembrie 2016, Comisia a prezentat o agendă de acțiuni transversale

¹⁰ La 29 septembrie 2016, a fost publicat un ghid privind tratamentul statistic al parteneriatelor publice și private, produs de Eurostat în cooperare cu Banca Europeană de Investiții și dedicat în principal părților interesate din sectorul privat [Eurostat/CEEP/Banca Europeană de Investiții, „Ghid privind tratamentul statistic al PPP-urilor” (*A Guide to the Statistical Treatment of PPPs*), septembrie 2016].

¹¹ Comunicare a Comisiei privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alineatul (1) din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (2016/C 262/01), JO C 262, 19.7.2016, p. 1.

¹² Regulamentul delegat (UE) 2015/467 al Comisiei din 30 septembrie 2015 de modificare a Regulamentului delegat (UE) 2015/35 în ceea ce privește dispozițiile referitoare la calcularea cerințelor de capital pentru mai multe categorii de active deținute de societățile de asigurare și reasigurare (JO L 85, 1.4.2016, p. 6).

¹³ COM(2016) 850.

menite a sprijini întreprinderile nou-înființate din Europa¹⁴, precum și o propunere¹⁵ de directivă destinată a spori eficiența procedurilor de insolvență, a cadrelor de restructurare preventivă și a cadrelor „a doua șansă”, eliminând barierele din calea investițiilor create de diferențele dintre aceste cadre la nivelul statelor membre.

Statele membre trebuie de asemenea să-și intensifice eforturile de implementare a reformelor necesare pentru a elimina obstacolele din calea investițiilor, identificate în contextul semestrului european, cel mai recent în Analiza anuală a creșterii¹⁶. Reformele identificate în recomandările specifice fiecărei țări țin seama de factori naționali specifici. Ele sunt necesare pentru a menține și a crește nivelurile investițiilor în statele membre. În ciuda acțiunilor întreprinse de unele state membre, în special de țări din zona euro puternic lovite de criză, progresele în eliminarea obstacolelor din calea investițiilor au fost în general inegale și este necesar să se depună mai multe eforturi. Pe lângă eliminarea obstacolelor și a blocajelor din calea investițiilor, Comisia încurajează, de asemenea, statele membre să instituie structuri de planificare și de coordonare la toate nivelurile administrative și pentru toate sursele de finanțare. În contextul politicilor de investiții ale statelor membre, aceste structuri pot crea și gestiona în mod strategic rezerve stabile de proiecte-cheie în sectorul public, pot facilita procedurile normative și administrative de autorizare și se pot angaja, la rândul lor, într-o strânsă cooperare cu serviciile Comisiei și cu platforma de consiliere.

2. CUM AU FOST EVALUATE PÂNĂ ÎN PREZENT FEIS ȘI INVESTIȚIILE SALE ÎN ECONOMIA REALĂ?

În această secțiune, este prezentată o sinteză a principalelor argumente prezentate în cele trei evaluări, urmată de o descriere a modului în care Propunerea privind FEIS 2.0 abordează aceste aspecte.

Relevanța și aditionalitatea sprijinului acordat de FEIS

Din evaluări rezultă că FEIS și-a adus o contribuție relevantă la abordarea nevoilor de investiții în Europa. Evaluarea independentă scoate în evidență deficiențele de investiții și necesitățile persistente ale pieței și concluzionează că FEIS contribuie la eliminarea acestor deficiențe prin abordarea necesității de finanțări cu risc ridicat.

Aceste finanțări cu risc ridicat trebuie să ofere aditionalitate (definită ca activități speciale ale BEI¹⁷, și anume operațiuni cu un profil de risc mai ridicat) și să atragă un maximum de fonduri din partea sectorului privat. Evaluarea BEI subliniază faptul că garanția UE a permis

¹⁴ COM(2016) 733.

¹⁵ COM(2016) 723.

¹⁶ COM(2016) 725 final.

¹⁷ Activitățile speciale sunt activități pentru care ratingul intern al BEI se situează sub ratingul corespunzător investițiilor cu risc scăzut, cu alte cuvinte, este vorba despre activități mai riscante decât operațiunile standard ale BEI.

BEI să mărească în mod semnificativ nivelul activităților sale speciale, de la aproximativ 4 miliarde de euro pe an la o valoare anticipată de 20 de miliarde de euro pe an. Evaluările subliniază faptul că FEIS a permis BEI să-și lărgescă baza de clienți și de produse, în special prin dezvoltarea de noi produse subordonate datorită cărora BEI a putut să se adapteze și să răspundă mai bine nevoilor pieței.

Cu toate acestea, evaluarea independentă atrage atenția asupra faptului că, deși toate operațiunile FEIS au reprezentat activități speciale ale BEI, în unele cazuri părțile interesate le-au perceput ca necomportând un risc mai ridicat decât cel oferit de piața comercială. În același context, evaluarea BEI indică necesitatea unei definiții mai clare a aditionalității în ceea ce privește activitățile speciale, pentru a asigura o mai mare coerență în selecționarea proiectelor, atenuând în același timp riscurile potențiale la adresa reputației FEIS. În mod similar, evaluarea independentă subliniază faptul că îndeplinirea criteriului aditionalității ar trebui să meargă dincolo de „bifarea căsuței” activităților speciale ale BEI și că evaluarea subiacentă a aditionalității ar trebui să devină mai transparentă.

Multiplicatorul și mobilizarea investițiilor private

Evaluarea independentă concluzionează că FEIS este eficace din punctul de vedere al sporirii accesului la finanțare și al mobilizării capitalului privat, observând că multiplicatorul portofoliului ar trebui să fie de 14,1 în cazul operațiunilor semnate (în deplină conformitate cu obiectivul de 15 pentru întreaga perioadă de investiții ale FEIS), iar mobilizarea investițiilor private de 63 % (nu fusese stabilit un obiectiv precis) începând cu 30 iunie 2016. Atât evaluarea BEI, cât și cea independentă observă că cele două componente ale FEIS (componenta pentru infrastructură și inovare și componenta pentru IMM-uri) au progresat în ritmuri diferite. De exemplu, în cadrul implementării componentei pentru IMM-uri, FEI a accelerat desfășurarea mandatelor existente și nu a introdus noi produse decât ulterior. Prin contrast, deși, în cadrul implementării componentei pentru infrastructură și inovare, BEI a avut posibilitatea de a utiliza anumite produse existente, ea a avut nevoie de timp pentru a dezvolta o nouă gamă de produse, care se caracterizează deopotrivă printr-un profil de risc mai ridicat și uneori prin multiplicatori (externi) mai mari. Se preconizează că aceste noi produse vor completa lista produselor existente, ele urmând a fi lansate după primul an de implementare a FEIS.

► Abordarea aditionalității sprijinului acordat de FEIS și a mobilizării investițiilor private în cadrul Propunerii privind FEIS 2.0

La peste un an de la lansarea sa, Fondul european pentru investiții strategice, implementat și cofinanțat de partenerul strategic pentru investiții al Comisiei, Grupul BEI, are șanse reale de a-și atinge obiectivul mobilizării unor investiții suplimentare în economia reală de cel puțin 315 miliarde de euro până la jumătatea anului 2018 și al maximizării, în același timp, a contribuțiilor sectorului privat.

Absorbția pe piață a fost deosebit de rapidă la nivelul componentei pentru IMM-uri, unde FEIS a permis obținerea de rezultate cu mult peste așteptări. Acest lucru

corespunde primirii foarte favorabile de care a beneficiat FEIS din partea IMM-urilor participante. Pentru a se asigura disponibilitatea unor fonduri suficiente care să permită continuarea finanțării IMM-urilor cu sprijinul FEIS, suma alocată componentei pentru IMM-uri a fost suplimentată în iulie 2016 cu 500 de milioane de euro, respectându-se actualii parametri prevăzuți în Regulamentul (UE) 2015/1017. Până la mijlocul lunii noiembrie 2016, proiectele aprobate de Grupul BEI la nivelul ambelor componente din cadrul FEIS mobilizează investiții totale în valoare de 154 de miliarde de euro în 27 de state membre și sprijină aproximativ 377 000 de IMM-uri.

Un element-cheie al FEIS 2.0 este majorarea suplimentară a aditionalității proiectelor sprijinite. Propunerea privind FEIS 2.0, prezentată de Comisie, specifică și mai clar, printre criteriile de eligibilitate, faptul că proiectele care beneficiază de sprijin din partea FEIS trebuie să abordeze situațiile de investiții suboptimale și lacunele pieței. În contextul actual al unor rate scăzute ale dobânzilor și al unui volum important de lichidități, factorii-cheie pentru a evalua aditionalitatea FEIS sunt o acoperire mai mare a riscurilor, inclusiv prin subordonare, expunerea la riscuri specifice – cum ar fi tehnologiile netestate și omologii cu grad ridicat de risc – precum și investițiile în noi infrastructuri transfrontaliere care, la rândul lor, vor spori încrederea și accesul general la finanțare, în special pentru operațiunile cu risc ridicat. Având în vedere importanța acestora pentru Europa, noua propunere identifică proiectele de infrastructură transfrontaliere, inclusiv serviciile conexe, ca fiind surse de aditionalitate. Acesta este un domeniu actualmente insuficient dezvoltat și care trebuie stimulat pentru a facilita investițiile.

Mecanismele Planului de investiții pentru Europa funcționează, iar FEIS 2.0 propune consolidarea acestora pentru a continua mobilizarea finanțărilor private destinate investițiilor în sectoare importante pentru viitorul Europei și în care subzistă disfuncționalități ale pieței sau situații suboptimale la nivelul investițiilor. Obiectivul FEIS rămâne sprijinirea acelor investiții care nu ar fi putut fi realizate în același orizont de timp sau în aceeași măsură de către BEI sau FEI sau în cadrul altor instrumente financiare existente ale Uniunii, fără sprijinul FEIS. La fel ca în perioada de investiții inițială, ar trebui să se atragă cât mai multe investiții private, iar IMM-urile vor fi un beneficiar-cheie al sprijinului acordat.

Distribuția geografică și sectorială a sprijinului acordat de FEIS

Cele trei evaluări indică o bună acoperire generală pe sector și stat membru, ținând cont de faptul că, la momentul evaluării, FEIS acoperea deja 26 de state membre în toate sectoarele eligibile¹⁸. Cu toate acestea, atât evaluarea BEI, cât și evaluarea independentă observă că portofoliul FEIS este foarte concentrat într-un anumit număr de state

¹⁸ În prezent, au fost aprobate pentru finanțare din partea FEIS proiecte din toate cele 27 de state membre.

membre¹⁹. Evaluarea independentă observă că posibilele motive ale sprijinului mai scăzut acordat de FEIS în Europa Centrală și de Est ar putea proveni dintr-o disponibilitate mai redusă a expertizei tehnice necesare pentru dezvoltarea unor proiecte și structuri de parteneriat public-privat de mare anvergură, din lipsa unor structuri centrale de planificare și coordonare, din dimensiunea relativ mai redusă a proiectelor, din gradul mai redus de dezvoltare a piețelor capitalului de risc, dar și din necesitatea unei mai mari complementarități, în special cu fondurile ESI. Ea subliniază importanța dezvoltării capacităților în pregătirea proiectelor pentru a mări acoperirea geografică a FEIS. Deși atât evaluarea independentă, cât și evaluarea BEI indică totodată o anumită concentrare sectorială a sprijinului FEIS, acest aspect nu a fost identificat ca problemă majoră de către părțile interesate.

Coerența și complementaritatea cu alte surse de finanțare din Uniune

Cele trei evaluări indică un potențial ridicat de dezvoltare a unor noi forme de cooperare între FEIS și alte surse de finanțare din Uniune, dar subliniază în același timp necesitatea de a monitoriza cu atenție interacțiunea dintre o parte a acestor fonduri și FEIS. Conform evaluării independente, FEIS, COSME²⁰ și dispozitivul InnovFin²¹ al Orizont 2020 prezintă o bună complementaritate, întrucât cel dintâi a permis o accelerare a finanțărilor acordate în temeiul celorlalte două, pentru a răspunde nevoilor importante de piață din cadrul componentei pentru IMM-uri a FEIS. O altă ilustrare concretă a posibilității de a combina cu eficiență aceste fonduri a fost oferită de lansarea, la 8 noiembrie 2016, a fondului paneuropean de fonduri de capital de risc²²: prin punerea în comun a diferitor resurse, acest program urmărește să reducă în continuare deficitul de capital al Europei și fragmentarea pieței capitalului de risc și să atragă fonduri private suplimentare de la investitorii instituționali către clasa activelor de capital de risc a UE, pentru a sprijini creșterea întreprinderilor inovatoare.

În ceea ce privește instrumentele financiare ale Mecanismului pentru interconectarea Europei (MIE) și ale programului Orizont 2020 (H2020), evaluarea BEI constată că aceste programe ar putea intra potențial în concurență cu FEIS și că BEI privilegiază uneori FEIS în defavoarea operațiunilor MIE sau ale H2020, având în vedere presiunea de a atinge obiectivele FEIS. Cât despre fondurile ESI, evaluarea independentă observă că unele părți interesate au considerat că respectivele fonduri se află în concurență cu fondurile ESI, în special în țări beneficiare ale politicii de coeziune.

¹⁹ Ambele evaluări identifică o concentrare a portofoliului FEIS în următoarele state membre: Austria, Belgia, Danemarca, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Irlanda, Italia, Luxemburg, Portugalia, Spania, Suedia, Țările de Jos și Regatul Unit. Cu toate acestea, dacă impactul investițiilor FEIS este raportat la PIB-ul țărilor în cauză, se observă o acoperire mai echilibrată.

²⁰ Programul UE pentru competitivitatea întreprinderilor și a IMM-urilor. Pentru informații suplimentare referitoare la acest program, vizitați pagina: https://ec.europa.eu/growth/smes/cosme_ro

²¹ Finanțare UE pentru inovatori. Pentru informații suplimentare, vizitați pagina: <http://www.eib.org/products/blending/innovfin/>

²² Pentru informații suplimentare, vizitați pagina: http://www.eif.org/what_we_do/equity/paneuropean_venture_capital_fund_of_funds/index.htm

Cu toate acestea, atât evaluarea BEI, cât și cea a Comisiei identifică complementarități și sinergii potențiale importante între toate aceste fonduri și FEIS. În particular, resursele provenind din MIE și din programul Orizont 2020 și, în mod similar, cele provenind din fondurile ESI ar putea finanța tranșa de primă-pierdere a operațiunilor FEIS, atunci când acest lucru este necesar pentru a pune un proiect pe picioare și a maximiza contribuțiile sectorului privat, în timp ce BEI, cu sprijinul FEIS, ar putea finanța tranșele de tip mezanin. În acest sens, structura de finanțare a FEIS 1.0 includea transferul sumei de 500 de milioane de euro de la instrumentele financiare ale MIE către componenta de granturi a mecanismului. Evaluarea BEI și evaluarea independentă consideră că este necesar să se evalueze restricțiile la nivelul posibilităților de combinare a sprijinului din partea FEIS cu cel acordat de fondurile ESI și să se examineze rolul pe care l-ar putea juca serviciile de consiliere în acest domeniu. Dincolo de orientările²³ furnizate de Comisie cu privire la modalitățile de combinare a FEIS cu fondurile ESI, aceasta a prezentat o propunere²⁴ vizând facilitarea unei astfel de combinații. Comisia se angajează să-și continue eforturile pentru a asigura ameliorarea condițiilor de concurență egală pentru diferitele instrumente ale UE.

Cooperarea cu BNP-urile și cu platformele de investiții

Evaluarea BEI arată că aproximativ o treime dintre operațiunile FEIS au implicat o cofinanțare din partea BNP-urilor. Această situație corespunde anunțurilor făcute de diferite state membre prin care acestea își exprimau intenția de a contribui cu până la 42 de miliarde de euro la proiectele FEIS sau la platformele de investiții. Grupul BEI a dezvoltat, de asemenea, o serie de inițiative pentru a răspunde mai bine nevoilor BNP-urilor. Printre acestea se numără o platformă de capital²⁵, o inițiativă privind securitizarea²⁶ și o serie de noi produse financiare²⁷.

Potrivit evaluării independente, FEIS a concurat în unele cazuri cu BNP-urile pentru același proiect, în special când a fost vorba despre proiecte de anvergură mai mare. Pentru a atenua acest risc, BEI ar trebui să asume poziții subordonate în coinvestițiile realizate de FEIS împreună cu BNP-urile. În ciuda potențialului lor de a răspunde cererii mari de finanțări riscante ale unor proiecte de anvergură redusă, evaluarea independentă remarcă totodată că, la data-limită pentru evaluare, nu fusese instituită nicio platformă de investiții. Prima platformă de investiții a fost creată ulterior datei de 30 iunie 2016. În prezent sunt în curs de elaborare noi platforme, inclusiv în cadrul componentei pentru IMM-uri, și se preconizează că ele vor fi aprobate în cursul anului curent.

²³ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/thefunds/fin_inst/pdf/efsi_esif_compl_en.pdf

²⁴ COM(2016) 605 final.

²⁵ Platforma de mobilizare de capital a Fondului european de investiții (FEI) și a instituțiilor naționale de promovare (INP). Pentru informații suplimentare, vizitați pagina:

http://www.eif.org/what_we_do/equity/NPI/index.htm

²⁶ Inițiativa de securitizare a FEI-INP. Pentru informații suplimentare, vizitați pagina:

http://www.eif.org/what_we_do/guarantees/ENSI/index.htm. FEI a semnat, de pildă, un memorandum de înțelegere cu *Cassa Depositi e Prestiti* (Italia) și este în plin proces de semnare a unor noi memorandumuri.

²⁷ <http://www.eib.org/efsi/how-does-a-project-get-efsi-financing/index.htm>

► Abordarea distribuției geografice și sectoriale a sprijinului acordat de FEIS și complementaritatea cu alte surse de finanțare ale Uniunii, în cadrul Propunerii privind FEIS 2.0

FEIS 2.0 va prelungi durata FEIS până la finele actualului cadru financiar multianual și ar trebui să ofere investiții totale de cel puțin 500 de miliarde de euro până în 2020. Propunerea este în concordanță cu revizuirea regulamentului financiar, pe care Comisia a propus-o în același timp, pentru a institui un cadru robust de gestionare a obligațiilor financiare ale Uniunii. Pentru a consolida și mai mult capacitatea FEIS și pentru a-și atinge obiectivul declarat de dublare a țintei de investiții, Comisia invită statele membre să contribuie, la rândul lor, și să trateze această chestiune în mod prioritar.

Pe lângă aceasta, unul dintre obiectivele importante ale Propunerii privind FEIS 2.0 este de a mări absorbția FEIS în regiunile mai puțin dezvoltate și în regiunile de tranziție. Sprijinul destinat acestor două tipuri de regiuni din Europa este extins, printr-o trimitere explicită la orice sector de activitate care altminteri nu ar fi vizat de obiectivele generale. În plus, sprijinul acordat de FEIS investițiilor în autostrăzi, care în principiu ar trebui evitat, ar fi autorizat, în anumite condiții, în țările beneficiare ale fondurilor de coeziune. Este esențial ca statele membre să-și dezvolte capacitatea de a elabora proiecte. FEIS 2.0 va spori asistența tehnică prin intermediul platformei de consiliere. Utilizarea serviciilor oferite de această platformă poate contribui totodată la întărirea planificării și a coordonării proiectelor de investiții-cheie la nivel național.

Facilitarea combinării altor surse de finanțare ale Uniunii, precum fondurile ESI, programul Orizont 2020 și Mecanismul pentru interconectarea Europei (MIE) cu sprijinul din partea FEIS este, la rândul său, un element-cheie, ea putând să contribuie la mobilizarea unor investiții suplimentare din sectorul privat. În septembrie 2016, Comisia a adoptat, prin urmare, o propunere²⁸ de regulament Omnibus care modifică o serie de regulamente pentru a facilita astfel de combinații la nivelul platformelor de investiții, precum și în ceea ce privește proiectele individuale. În cadrul Propunerii privind FEIS 2.0, Comisia a propus, de asemenea, ca FEIS să pună un accent sporit pe prioritățile politice ale UE din domeniul schimbărilor climatice, de exemplu prin stabilirea unui obiectiv minim pentru proiectele favorabile climei, în cadrul componentei pentru infrastructură și inovare a FEIS. În plus, Comisia recunoaște importanța utilizării unei părți a bugetului Uniunii, cum ar fi cea disponibilă în cadrul MIE, sub forma unor granturi care să fie combinate cu FEIS. În acest sens, la începutul anului 2017 va fi lansată o cerere de propuneri „mixtă” în temeiul MEI, pentru a combina granturi în valoare de 1 miliard de euro cu sprijin acordat de FEIS și cu finanțări din partea BNP-urilor și a sectorului privat.

²⁸ COM(2016) 605 final.

FEIS promovează antreprenoriatul social și are, prin urmare, o importantă dimensiune socială. În cadrul componentei pentru IMM-uri a FEIS, a fost elaborat un set cuprinzător de instrumente financiare inovatoare destinate să sprijine antreprenoriatul social, ocuparea sustenabilă a forței de muncă și inovarea socială. Printre acestea se numără întărirea garanției privind ocuparea forței de muncă și inovarea socială²⁹, oferită la împrumuturile acordate microîntreprinderilor și întreprinderilor sociale, precum și un produs de capital pentru investițiile FEI care sprijină întreprinderile sociale, inclusiv pentru coinvestițiile realizate împreună cu investitori providențiali și investițiile realizate în sau alături de intermediari a căror activitate se leagă de incubatoare sociale, de acceleratoare și de mecanisme de plată în funcție de rezultate.

În fine, în cadrul Propunerii privind FEIS 2.0, BEI și FEI sunt invitate să se asigure că beneficiarii finali, inclusiv IMM-urile, sunt informați în legătură cu existența sprijinului acordat de FEIS.

Guvernanță

Atât evaluarea BEI, cât și evaluarea independentă constată că organele de conducere ale FEIS au fost instituite și funcționează bine. Recomandările includ efectuarea unor îmbunătățiri, cum ar fi clarificarea rolurilor și a responsabilităților respective ale biroului directorului executiv al FEIS, ale Secretariatului FEIS și ale serviciilor BEI. Evaluarea BEI recomandă, de asemenea, îmbunătățirea căilor de comunicare între organele de conducere ale FEIS. Pe lângă aceasta, evaluarea independentă recomandă revizuirea și raționalizarea procedurilor aferente operațiunilor FEIS.

► **Abordarea guvernanței în cadrul Propunerii privind FEIS 2.0**

FEIS 2.0 va mări transparența deciziilor de investiții și a procedurilor de guvernanță. În deciziile sale, care sunt făcute publice, comitetul de investiții va trebui să explice mai în detaliu motivele pentru care consideră că o anumită operațiune ar trebui să beneficieze de garanția UE, în special în ceea ce privește aditionalitatea. În plus, tabloul de bord al indicatorilor va fi publicat de îndată ce se semnează o operațiune care beneficiază de garanția UE. Propunerea privind FEIS 2.0 prevede, de asemenea, o obligație a BEI și a FEI de a aduce la cunoștința beneficiarilor finali, inclusiv a IMM-urilor, faptul că au primit sprijin din partea FEIS sau de a solicita intermediarilor financiari interesați să facă acest lucru.

Pe lângă aceasta, se va analiza posibilitatea unei ulterioare raționalizări a anumitor proceduri legate de procesele de aprobare a operațiunilor FEIS.

²⁹ Programul UE pentru ocuparea forței de muncă și inovare socială. Pentru informații suplimentare, vizitați pagina <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=1081>

Funcționarea garanției UE și a Fondului de garantare

Atât evaluarea Comisiei, cât și evaluarea independentă constată că garanția UE a fost până acum utilă, eficientă și eficace, ea permițând Grupului BEI să mărească în mod semnificativ volumul activităților speciale ale BEI și pe cel al garanțiilor FEI în favoarea IMM-urilor și a întreprinderilor cu capitalizare medie. Garanția UE s-a dovedit a fi totodată un instrument flexibil, care se poate adapta necesităților emergente, de exemplu prin consolidarea componentei pentru IMM-uri a FEIS cu suma de 500 de milioane de euro. Cu toate acestea, evaluarea independentă constată că procedurile privind deciziile de utilizare a garanției UE ar trebui să fie clarificate mai bine și ar trebui să facă obiectul unei monitorizări mai detaliate.

Evaluarea independentă observă faptul că obiectivul de provizionare a fondului de garantare cu o rată de 50 % chiar de la început pare a fi prea precaut și prudent pentru acoperirea pierderilor potențiale la nivelul actualului portofoliu și recomandă monitorizarea cu atenție a strategiei de investire a resurselor deținute în fondul de garantare al FEIS. Evaluarea Comisiei oferă o estimare a riscurilor asociate diferitelor produse care au beneficiat de sprijinul garanției UE. Ea concluzionează că, per ansamblu, bugetul Uniunii ar fi protejat în mod corespunzător de potențiale cereri de executare a garanției UE și în cazul unei rate-țintă de provizionare a Fondului de garantare ajustate la 33,4 %, ținând cont de recuperările, veniturile și rambursările provenite din operațiunile BEI.

Evaluarea Comisiei a precizat, de asemenea, că ar trebui să se pună un accent deosebit pe subordonare, considerând faptul că abilitatea BEI de a implementa instrumente de partajare a riscurilor și de a adopta poziții subordonate este esențială pentru a spori capacitatea investitorilor din sectorul privat de a sprijini proiecte mai riscante și mai inovatoare, precum și IMM-uri. În fine, evaluarea Comisiei constată că garanția UE nu a fost concepută să acopere impactul potențial al fluctuațiilor valutare. Această lacună influențează capacitatea BEI de a furniza finanțare cu rată fixă pe termen lung în anumite țări din afara zonei euro, cu piețe financiare mai puțin dezvoltate, fapt ce ar putea afecta acoperirea geografică a FEIS.

► Abordarea garanției UE și a Fondului de garantare în cadrul Propunerii privind FEIS 2.0

În evaluarea sa, Comisia a concluzionat că bugetul Uniunii ar fi protejat în mod corespunzător de potențiale cereri de executare a garanției UE și în cazul unei rate-țintă de provizionare a Fondului de garantare ajustate la 33,4 % (față de actuala rată de 50 %). Propunerea privind FEIS 2.0, prezentată de Comisie, reflectă această rată-țintă ajustată la 35 %. Conform recomandărilor din evaluarea Comisiei, Propunerea privind FEIS 2.0 pune, de asemenea, un accent sporit pe instrumentele de partajare a riscurilor, pe finanțarea subordonată și pe posibilitatea ca garanția UE să acopere impactul potențial al fluctuațiilor valutare.

Comunicare

RO

RO

Per ansamblu, cele trei evaluări subliniază necesitatea unei mai bune comunicări referitoare la FEIS. Evaluarea independentă recomandă o mai mare sensibilizare, în special la nivel local, în legătură cu sprijinul și produsele oferite de FEIS, cu un accent pe produsele noi, pentru a se asigura o adoptare rapidă a acestora. Ea recomandă, în același timp, o mai bună comunicare și explicarea mai pe larg a posibilităților de creare a unor platforme de investiții, inclusiv clarificarea rolului jucat de BEI în această privință.

În fine, evaluarea independentă observă că metodele de comunicare ar putea fi îmbunătățite la nivel intern, în cadrul Grupului BEI și al structurilor de guvernare ale FEIS.

► Abordarea comunicării în cadrul FEIS 2.0

Recomandările referitoare la îmbunătățirea comunicării nu necesită o modificare a Regulamentului FEIS și vor fi abordate prin eforturi sporite la nivelul Comisiei și al BEI. În strânsă colaborare cu Grupul BEI, Comisia va îmbunătăți în continuare comunicarea referitoare la FEIS, pentru a crește gradul de sensibilizare în legătură cu disponibilitatea finanțării și a asistenței tehnice la nivelul întregii UE. Eforturile de comunicare se află în curs de desfășurare și vor fi intensificate în continuare, pe parcursul următoarelor luni. Furnizarea de informații privind soluțiile de finanțare, asistența tehnică și procedurile, inclusiv prin exemple de bune practici și prin studii de caz, poate stimula apariția de noi idei și poate încuraja inițiativele în materie de investiții. Având în vedere importanța fundamentală a existenței unor informații actualizate în permanență și ușor accesibile, referitoare la toate aspectele Planului de investiții pentru Europa, se vor depune eforturi de comunicare suplimentare, atât la nivelul UE, ca parte a eforturilor de comunicare corporativă ale Comisiei, cât mai ales la nivel local, regional și național.

3. CARE AU FOST, PÂNĂ ÎN PREZENT, MODALITĂȚILE PRIN CARE EIAH A OFERIT ASISTENȚĂ TEHNICĂ?

Relevantă și eficacitate

Evaluarea independentă confirmă relevanța EIAH, ținând seama de nevoia de asistență tehnică, care este de așteptat să crească în următorii ani. Evaluarea constată o bună acoperire a sprijinului EIAH, cu 214 cereri provenind din 27 de state membre în cursul perioadei de evaluare. Sectoarele în care platforma europeană a furnizat servicii cu cea mai mare eficiență au fost cele ale energiei, transporturilor și dezvoltării urbane/rurale. În viitor, se preconizează că prin adoptarea unei poziții mai proactive, numărul sectoarelor acoperite de EIAH va continua să crească. Din cele 214 cereri primite, 78 se refereau la consultanță privind finanțarea sau sprijinul financiar, 78 la asistență tehnică și sprijin financiar, 13 la propuneri de cooperare, iar 33 la informații cu caracter general. Acolo unde a fost necesar, expertiza corespunzătoare a fost mobilizată fie cu ajutorul serviciilor operaționale ale BEI, fie prin intermediul unor servicii și programe de consultanță relevante.

În ansamblu, evaluarea independentă concluzionează că este prea devreme pentru se a evalua eficacitatea cu care EIAH a utilizat expertiza existentă. Cu toate acestea, analiza preliminară evidențiază necesitatea unei prezențe mai marcate a EIAH la nivel regional și local. Deși participă deja activ în cadrul unor proiecte specifice la nivel local, EIAH trebuie să-și dezvolte în continuare capacitățile sau parteneriatele locale cu BNP-urile și cu furnizorii locali de servicii, în special în regiunile care au cea mai mare nevoie de acest sprijin. Evaluarea subliniază, totodată, nevoia unui sprijin consultativ suplimentar pentru crearea platformelor de investiții.

În fine, evaluarea independentă observă că trebuie depuse în continuare eforturi pentru clarificarea și dezvoltarea pe mai departe a cooperării dintre BNP-uri și EIAH. La data-limită pentru evaluare, EIAH și BNP-urile semnaseră un număr de 18 memorandumuri de înțelegere. Un alt memorandum de înțelegere fusese de asemenea semnat cu Uniunea Internațională a Căilor Ferate. Implementarea lor ar trebui să fie dirijată și monitorizată, inclusiv prin urmărirea acordurilor administrative referitoare la serviciile furnizate de organizații descentralizate sub egida EIAH. Ar trebui să se acorde o atenție specială țărilor cu capacitate redusă de asistență tehnică.

Eficiență

Potrivit evaluării independente, este prea devreme pentru a se trage concluzii cu privire la eficiența EIAH. În ceea ce privește modelul său de guvernare, nu au fost identificate niciun fel de probleme și se preconizează o absorbție mai mare a bugetului pe măsură ce implementarea EIAH continuă, expectativele indicând cheltuirea întregului buget.

Cu toate acestea, evaluarea independentă consideră, de asemenea, că este necesară o descentralizare a prestării de servicii în cadrul EIAH, subliniind experiența pozitivă legată de furnizarea de asistență tehnică și de sprijin la nivel local, în unele state membre. Evaluarea BEI observă că EIAH și-ar putea mări contribuția la FEIS, inclusiv prin identificarea de proiecte potențiale pentru FEIS, prin acordarea de sprijin consultativ proiectelor individuale ale FEIS și, eventual, prin sprijinirea activităților de diseminare și de promovare (a se vedea mai jos) legate în special de platformele de investiții.

Valoare adăugată

Evaluarea independentă constată că majoritatea serviciilor furnizate de EIAH pot fi considerate unice, întrucât ele nu se suprapun cu alte servicii de consiliere din cadrul BEI. Eventualele suprapuneri cu furnizorii de servicii din sectorul privat ar trebui să fie monitorizate. Evaluarea independentă observă faptul că părțile interesate consultate au avut opinii împărțite în ceea ce privește calitatea serviciilor care le-au fost furnizate de EIAH în primele etape de dezvoltare ale platformei. În particular, evaluarea recomandă EIAH să

dezvolte un număr mai mare de servicii personalizate și să accelereze timpii de răspuns, pe care unele părți interesate îi percep ca fiind prea lungi. Evaluarea recomandă, totodată, înființarea unei proceduri structurate de feedback, astfel încât EIAH să poată ține cont de opinia părților interesate pentru a-și îmbunătăți serviciile în mod constant.

Comunicare

Site-ul web al EIAH este considerată a fi un bun punct de acces pentru introducerea cererilor, 70 % dintre acestea fiind depuse prin intermediul site-ului. Similar concluziilor desprinse referitor la FEIS, evaluarea independentă recomandă o intensificare semnificativă a comunicării referitoare la EIAH, având în vedere faptul că gradul de sensibilizare cu privire la serviciile furnizate de platforma europeană este încă relativ limitat.

► **Abordarea consolidării asistenței tehnice în cadrul Propunerii privind FEIS 2.0**

Debutul EIAH a fost, în linii generale, pozitiv. După cum s-a subliniat în evaluarea independentă, este prea devreme pentru a trage concluzii definitive privind funcționarea EIAH. Trebuie câștigată mai multă experiență, iar acest lucru se va întâmpla pe măsură ce implementarea sa avansează. Cu toate acestea, Propunerea privind FEIS 2.0, prezentată de Comisie, conține o serie de îmbunătățiri punctuale ale EIAH, care răspund majorității recomandărilor făcute de evaluarea independentă. Este demn de remarcat faptul că recomandările referitoare la îmbunătățirea comunicării nu necesită o abordare prin modificări legislative. În prezent se depun eforturi pentru a spori gradul de sensibilizare în legătură cu EIAH.

Propunerea Comisiei prevede că EIAH ar trebui nu doar să exploateze cunoștințele locale pentru a facilita intervenția FEIS în întreaga Uniune, ci și să contribuie la obiectivul de diversificare sectorială și geografică a FEIS, sprijinind în particular inițierea de operațiuni de către BEI. Această poziție corespunde recomandărilor făcute de evaluarea independentă. Un alt aspect subliniat de propunere este cooperarea cu băncile naționale de promovare și cu autoritățile de management ale fondurilor ESI. Ea ar urma să întărească și mai mult furnizarea de sprijin consultativ și de expertiză financiară și tehnică la nivel local, în special în acele state membre care se confruntă cu dificultăți în utilizarea unor mecanisme inovatoare de finanțare. Se face o legătură clară între această cooperare și sprijinul la nivel local, mai ales în ceea ce privește combinarea altor surse de finanțare ale Uniunii cu FEIS. Acest lucru nu numai că va ajuta promotorii de proiecte să-și structureze mai bine proiectele, dar ar trebui să contribuie și la realizarea unui mai bun echilibru geografic al FEIS.

În plus, având în vedere importanța platformelor de investiții pentru finanțarea proiectelor de mai mică anvergură, Comisia propune ca EIAH să ofere un sprijin proactiv pentru instituirea unor astfel de platforme. Propunerea respectivă răspunde evaluărilor, care au subliniat necesitatea unei clarități sporite și a unei consilieri mai detaliate în ceea ce privește crearea de platforme de acest tip.

În fine, Propunerea privind FEIS 2.0 prevede, de asemenea, că EIAH ar trebui să sprijine elaborarea de proiecte sau de componente ale acestora, în domeniul combaterii schimbărilor climatice și cel al economiei circulare, în special în contextul COP 21, de proiecte în sectorul digital, precum și de proiecte transfrontaliere, ceea ce corespunde priorităților UE, și anume combaterea schimbărilor climatice, dezvoltarea unei piețe unice digitale și promovarea proiectelor transfrontaliere, având în vedere valoarea lor adăugată ridicată pentru Uniune.

4. AVIZUL CURȚII DE CONTURI

În conformitate cu cerințele Regulamentului FEIS³⁰, Curtea de Conturi a formulat un aviz cu privire la evaluarea de către Comisie a utilizării garanției UE și a funcționării Fondului de garantare FEIS. **Curtea de Conturi constată că principala concluzie a Comisiei, și anume propunerea de adaptare a provizionării Fondului de garantare al FEIS, de la 50 % la 35 %, este în concordanță cu estimarea actualizată a pierderilor preconizate.**

Pe lângă cerința Regulamentului FEIS, Curtea de Conturi a evaluat și celelalte elemente ale Propunerii privind FEIS 2.0. Principalele elemente ale acestei evaluări sunt următoarele:

- *În ceea ce privește calendarul*, în opinia Curții de Conturi este prematur să se propună o majorare a garanției bugetare a UE. Cu toate acestea, Comisia consideră că, pe baza succesului înregistrat și ținând cont de faptul că procesul legislativ ar putea dura un anumit timp, propunerea sa permite continuarea fără dificultăți a operațiunilor și transmite un semnal clar investitorilor și promotorilor de proiecte. Într-un climat caracterizat prin investiții încă modeste, o astfel de certitudine este fundamentală pentru se a asigura continuitatea sprijinului acordat ocupării forței de muncă, creșterii economice și investițiilor la nivelul întregii Uniuni. Consiliul European din octombrie³¹ a invitat, de asemenea, statele membre să convină, în cadrul reuniunii ECOFIN din 6 decembrie, cu privire la poziția lor de negociere referitoare la propunerea Comisiei, ținând seama de evaluarea externă³².
- *În ceea ce privește dovezile*, Curtea de Conturi consideră că sunt necesare mai multe elemente doveditoare pentru a justifica majorarea garanției UE. Comisia observă că Propunerea privind FEIS 2.0 se bazează pe experiența și pe lecțiile învățate în cursul primului an de implementare. După cum se precizează în Comunicarea de la 1 iunie 2016³³, rezultatele înregistrate după încheierea primului an au fost pozitive. Mai exact, având în vedere nivelul ridicat al cererii de pe piață, Comisia a propus mărirea unei părți a garanției UE alocate IMM-urilor. Ținând cont de faptul că proiectele de infrastructură și de

³⁰ Articolul 18 alineatul (2) din Regulamentul (UE) 2015/1017.

³¹ EUCO 31/16.

³² Publicată la 11 noiembrie 2016, disponibilă la adresa

https://ec.europa.eu/priorities/publications/independent-evaluation-investment-plan_en

³³ COM(359) final.

investiții necesită mai mult timp pentru a ajunge la maturitate, decizia de a nu mări garanția destinată componentei pentru IMM-uri ar fi însemnat renunțarea la un efort suplimentar de a stimula investițiile și a crea locuri de muncă și creștere economică în Europa.

- *În ceea ce privește adiționalitatea*, Curtea de Conturi este de părere că definiția criteriului de adiționalitate este prea largă. Unul dintre elementele-cheie ale Propunerii privind FEIS 2.0 este consolidarea adiționalității. Comisia propune ca, printre criteriile de eligibilitate pe care trebuie să le îndeplinească proiectele pentru a beneficia de sprijin din partea FEIS, să se numere capacitatea de a remedia disfuncționalitățile pieței sau situațiile investiționale suboptimale. Pe lângă aceasta, Comisia propune o definiție mai detaliată a adiționalității, astfel încât să se sporească transparența în ceea ce privește conformitatea proiectelor cu acest criteriu esențial. Comisia abordează, de asemenea, un obstacol major aflat în calea investițiilor cu valoare adăugată importantă la nivelul UE, considerând proiectele de infrastructură transfrontaliere (și serviciile conexe) ca fiind vectori de adiționalitate, prin definiție.
- *În ceea ce privește guvernarea și transparența*, Curtea de Conturi și-a manifestat sprijinul pentru: (i) propunerea de a include o dispoziție referitoare la evitarea obligațiilor fiscale; (ii) propunerea de a lua măsuri pentru consolidarea platformei și mărirea acoperirii sectoriale a FEIS; (iii) propunerea de a consolida structura de guvernare a FEIS, în special în ceea ce privește gestionarea potențialelor conflicte de interese ale membrilor comitetului de investiții.

5. CONCLUZII

Comisia constată faptul că cele trei evaluări impuse de Regulamentul FEIS, inclusiv evaluarea externă, independentă, au fost prezentate în timp util pentru a informa procesul legislativ. Cele trei evaluări concură atât în privința succesului FEIS și al EIAH până în momentul de față, cât și în privința necesității de a consolida anumite aspecte specifice ale acestor inițiative (adiționalitatea, asistența tehnică, combinarea cu alte fonduri ale UE), care au fost deja abordate în cadrul Propunerii privind FEIS 2.0.

Comisia consideră că FEIS își atinge obiectivele și că menținerea unui mecanism de sprijinire a investițiilor este justificată³⁴. Ea va continua să coopereze îndeaproape cu Grupul BEI, pentru a construi în continuare pe baza acestui succes. Prin urmare, Comisia invită colegiitorii să trateze Propunerea privind FEIS 2.0 în mod prioritar, așa cum reamintea Consiliul European din octombrie, care a invitat Consiliul să ia o poziție cu ocazia reuniunii Consiliului ECOFIN de la 6 decembrie, pentru a răspunde rapid problemelor identificate în diferitele evaluări și pentru a genera un volum și mai mare de investiții de înaltă calitate.

Comisia va sprijini în continuare Parlamentul European și Consiliul pe parcursul negocierilor legislative și va continua dialogul său cu toate părțile interesate relevante, pentru a întări și

³⁴ A se vedea articolul 18 alineatul (7) din Regulamentul (UE) 2015/1017.

consolida Planul de investiții pentru Europa. În același timp, ar trebui continuate eforturile, atât la nivel național, cât și la nivel european, pentru a asigura un mediu de afaceri cât mai favorabil posibil pentru investiții.

Comisia se va baza, de asemenea, pe experiența dobândită în implementarea FEIS, în cadrul viitoarelor discuții privind noul cadru financiar multianual.